

Bruxelles, den 27.2.2024
COM(2024) 88 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

evaluering af funktionen af forordning (EU) 2022/1369 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas, som ændret ved forordning (EU) 2023/706

I. Indledning

Siden Ruslands uprovokerede og uberettigede militære aggression mod Ukraine har der løbende været afbrydelser af den russiske gasforsyning til EU. Som reaktion på Ruslands forsøg på at bruge energi som et politisk våben vedtog Kommissionen REPowerEU-planen, der har til formål at spare energi, fremskynde omstillingen til ren energi og diversificere energiforsyningen, så EU hurtigst muligt kan udfase sin afhængighed af russiske fossile brændstoffer. Hvor EU i 2021 fik 45 % af sine gasforsyninger fra Rusland, er forsyningen af russisk gas siden februar 2022 faldet støt og tegnede sig i 2023 for 15 % af EU's samlede gasimport.

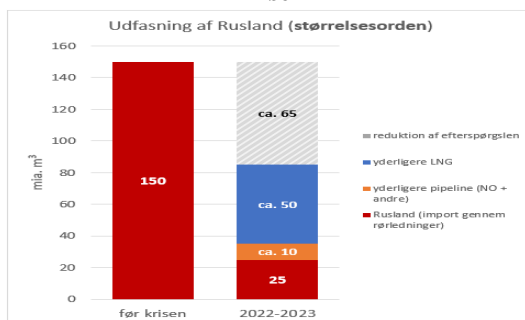
For at afbøde de alvorlige risici i forbindelse med forsyningssikkerheden, der opstod i 2022 som følge af yderligere nedskæringer i forsyningerne fra Rusland, vedtog EU i august 2022 forordning (EU) 2022/1369 (i det følgende benævnt: "**Forordningen om reduktion af efterspørgslen**") med henblik på frivilligt at reducere efterspørgslen efter gas med 15 % på en koordineret måde. Dette mål ændres til en obligatorisk reduktion i tilfælde af, at der erklæres en EU-alarmsituation. På baggrund af de vedvarende risici og behovet for fortsat koordinerede foranstaltninger til reduktion af gasefterspørgslen forlængede EU i marts 2023 forordningen om reduktion af efterspørgslen med 1 år ved forordning (EU) 2023/706.

Det fremgår af artikel 9 i den forlængede forordning om reduktion af efterspørgslen, at Kommissionen senest den 1. marts 2024 skal foretage en evaluering af denne forordning i lyset af Unionens generelle gasforsyningssituation og forelægge Rådet en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering. Kommissionen kan på grundlag af denne rapport foreslå at forlænge denne forordnings anvendelsesperiode.

II. Den nuværende forsyningssikkerhedssituation

Importen af russisk gas gennem rørledninger er faldet betydeligt siden den russiske invasion af Ukraine, fra 150 mia. m³ før krisen til 25 mia. m³ i 2023. Dette fald er først og fremmest blevet opvejet af en reduktion af efterspørgslen på ca. 65 mia. m³. Øget import via LNG (ca. 50 mia. m³) og import gennem alternative rørledninger (ca. 10 mia. m³) bidrog også til udfasningen af russisk gas.

Figur 1 — Status for udfasningen af importen af russisk gas gennem rørledninger i 2023 i forhold til før krisen

Kilde: ENER B4 og Det Fælles Forskningscenter, baseret på ENTSOG-data

Situationen på de globale gasmarkeder er fortsat anstrengt, og det forventes den at være i nogen tid, da der kun forventes at komme begrænset ny LNG-likvefaktionskapacitet i drift på verdensplan inden 2026¹. Forsyningschokket som følge af Ruslands invasion af Ukraine førte til høje og volatile gas- og elpriser i 2022 og 2023, og det højeste niveau blev nået i sommeren 2022, hvor priserne steg til over 300 EUR/MWh. I sommeren og efteråret 2023 forekom der stadig en række episoder med betydelig volatilitet, hvor priserne steg med mere end 50 % på få uger². Gaspriserne er stadig udsat for volatilitet og ligger på et højere niveau end før krisen, hvilket medfører uundgåelige konsekvenser for borgerne og industriernes konkurrenceevne.

Der findes fortsat andre risici med varierende grader af sandsynlighed, som, hvis de realiseres, kan være med til at lægge yderligere pres på den vanskelige balance, der er opnået mellem udbud og efterspørgsel. Disse risici omfatter: et opsving i den asiatiske LNG-efterspørgsel, som vil reducere tilgængeligheden af gas på det globale gasmarked, en kold periode i den resterende del af vinteren, som kan føre til en stigning i gasefterspørgslen, ekstreme vejrforhold, der potentielt kan påvirke vandkraftlagringen, eller en lav atomkraftproduktion, der vil nødvendiggøre øget anvendelse af gasfyret elproduktion samt eventuelle yderligere afbrydelser af gasforsyningen, herunder et fuldstændigt stop for gasimporten fra Rusland eller afbrydelse af eksisterende kritisk infrastruktur i gassektoren.

Sandsynligheden for sådanne forstyrrelser af eksisterende kritisk infrastruktur er vanskelig at vurdere, men kan illustreres af to nylige eksempler, der er forekommet siden vedtagelsen af den første forordning om reduktion af gasefterspørgslen (EU) 2022/1369. I september 2022 blev NordStream 1-rørledningen saboteret i en sådan grad, at den ikke kan transportere gas inden for en overskuelig fremtid. I oktober 2023 blev Balticconnector, en vigtig rørledning, der forbinder Finland med Estland og har en kapacitet på ca. 7 mio. m³/dag, afbrudt. En igangværende undersøgelse skal afdække, om skaden var ekstern og forårsaget af et fartøjs anker. Finland er som følge heraf stadig ikke i stand til at opfylde N-1-kriteriet, som er en del af infrastrukturstandarden som defineret i artikel 5 i forordning (EU) 2017/1938, og har erklæret det næsthøjeste kriseniveau, jf. artikel 11 i forordning (EU) 2017/1938. Finlands gasforsyning er nu fuldstændig afhængig af landets LNG-importkapacitet, hovedsageligt gennem Inkoo LNG-terminalen, der har en kapacitet på ca. 13 mio. m³/dag og en spidsbelastning på ca. 9-12 mio. m³/dag. Balticconnector forventes først at komme i drift igen efter vinteren 2023/2024.

Den geopolitiske situation er siden vedtagelsen af den foregående rapport om revision af forordningen om reduktion af efterspørgslen³ desuden blevet yderligere forværret. Ud over Ruslands angrebskrig mod Ukraine har andre væbnede konflikter med høj intensitet ramt flere leverandør- og transitregioner såsom Mellemøsten og Det Røde Hav.

---

¹ IEA World Energy Outlook 2023 angiver, at en likvefaktionskapacitet på 250 mia. m³ pr. år forventes at blive taget i drift inden 2030, langt størstedelen heraf i perioden 2025-2027.

² Episoder med betydelig volatilitet opstod f.eks. efter strejker på australske LNG-faciliteter i september og efter afbrydelsen af Balticconnector og Hamas' angreb i oktober.

³ Rapport COM(2023) 173 og SWD(2023) 63 om evaluering af forordning (EU) 2022/1369.

Trusler mod EU's gasforsyningssikkerhed er også blevet fremhævet af Det Internationale Energiagentur (IEA) i en rapport fra december 2022⁴, hvori man advarede mod at hvile på laurbærrene, blot fordi situationen har forbedret sig siden krisens højdepunkt i sommeren 2022. Dette blev efterfulgt af IEA's gasmarkedsrapport fra 1. kvartal 2024⁵, hvori IEA anfører, at den globale gasforsyningssituation fortsat er anstrengt, da en stigning i den globale likvefaktionskapacitet (+ 13 mia. m³) ikke har været tilstrækkelig til at dække et fald i russisk rørledningsgas til EU på 38 mia. m³. På trods af en høj lagerbeholdning i EU er der ifølge IEA stadig risiko for kuldeperioder sidst på vinteren og uventede forsyningsbegrænsninger, da markedet er præget af knaphed. Det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas (ENTSOG) offentliggjorde desuden sin vinterprognose for forsyningen 2023/2024 med en sommeroversigt⁶, hvori det påpegede, hvor vigtigt det er for opfyldningen af lagre og forsyningssikkerheden i EU at reducere efterspørgslen, selv om den generelle forsyningssikkerhedssituation i EU er blevet væsentligt forbedret.

Den betydelige reduktion i efterspørgslen efter naturgas (-18 % mellem august 2022 og december 2023) har i denne sammenhæng haft stor betydning med hensyn til at bevare den skrøbelige balance på gasmarkedet i EU. Navnlig den vedvarende reduktion af gasefterspørgslen i hele lagerfyldningssæsonen 2023 var en primær drivkraft bag opnåelsen af rekordhøj lagerfyldning frem til den 1. november 2023 (99 %). Denne reduktion af efterspørgslen har også bidraget væsentligt til at opnå en fornuftig lagerforvaltning i den første del af vintersæsonen 2023/2024, idet lagrene stadig er ca. 70 % fulde pr. 1. februar.

---

⁴ [How to Avoid Gas Shortages in the European Union in 2023 — Analysis — IEA.](#)

⁵ <https://iea.blob.core.windows.net/assets/601bff14-5d9b-4fef-8ecc-d7b2e8e7449a/GasMarketReportQ12024.pdf>.

⁶ <https://www.entsog.eu/outlooks-reviews#winter-outlooks-and-reviews>.

III. Frivillige foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, som medlemsstaterne har gennemført

I overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i forordningen om reduktion af efterspørgslen, som blev forlænget ved forordning (EU) 2023/706 af 30. marts 2023, skulle medlemsstaterne ajourføre deres nationale beredskabsplaner, der er fastsat ved artikel 8 i forordning (EU) 2017/1938, for at afspejle de frivillige foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, som de havde gennemført. Kommissionen havde allerede i den forrige rapport om forordningen om reduktion af efterspørgslen⁷ skitseret de foranstaltninger, som medlemsstaterne havde truffet, og som var blevet indberettet på tidspunktet for udarbejdelsen af rapporten. Foranstaltningerne omfattede blandt andet:

1. Oplysningskampagner for at øge bevidstheden blandt forbrugerne
2. Begrænsninger vedrørende opvarmning og køling, f.eks. i offentlige bygninger
3. Brændselsskift og fremskyndelse af energieffektivitetsforanstaltninger.

Siden offentliggørelsen af rapporten fra 2023 om reduktion af efterspørgslen indeholder adskillige nyligt indsendte nationale beredskabsplaner overordnet set foranstaltninger svarende til dem, der var skitseret i de tidligere forelagte nationale nødplaner, der er fremhævet i rapport COM(2023) 173, nemlig:

- Oplysningskampagne for at anspore forbrugerne til at reducere gasforbruget
- Yderligere finansiering af energieffektivitetsforanstaltninger til industri, fjernvarme og husholdninger
- Udvidelse af finansiering og auktioner for vedvarende energikilder samt øget finansiel støtte til indførelse af varmepumper
- Rabat på gas- og elregninger, hvis der forekommer et fald i forbruget, og/eller højere takster for dem, der har øget forbruget betydeligt
- Fremme af genåbning af kraftværker eller forlængelse af deres levetid for at reducere og erstatte gasforbruget i gasfyrede kraftværker, enten ved at bringe reserveværker tilbage i drift eller ved at konvertere værker, der skulle have været lukket ned, til reserveværker
- Midlertidig anvendelse af en større del af kapaciteten i ultrahøjspændingsnet for at visse kraftværkers mulighed for at indgå i netreserven
- Lempelse af miljøstandarderne for at gøre det lettere at skifte brændsel
- Obligatorisk reduktion af elforbruget i offentlige bygninger
- Premier for tilførsel af biomethan til nettet som erstatning for naturgas.

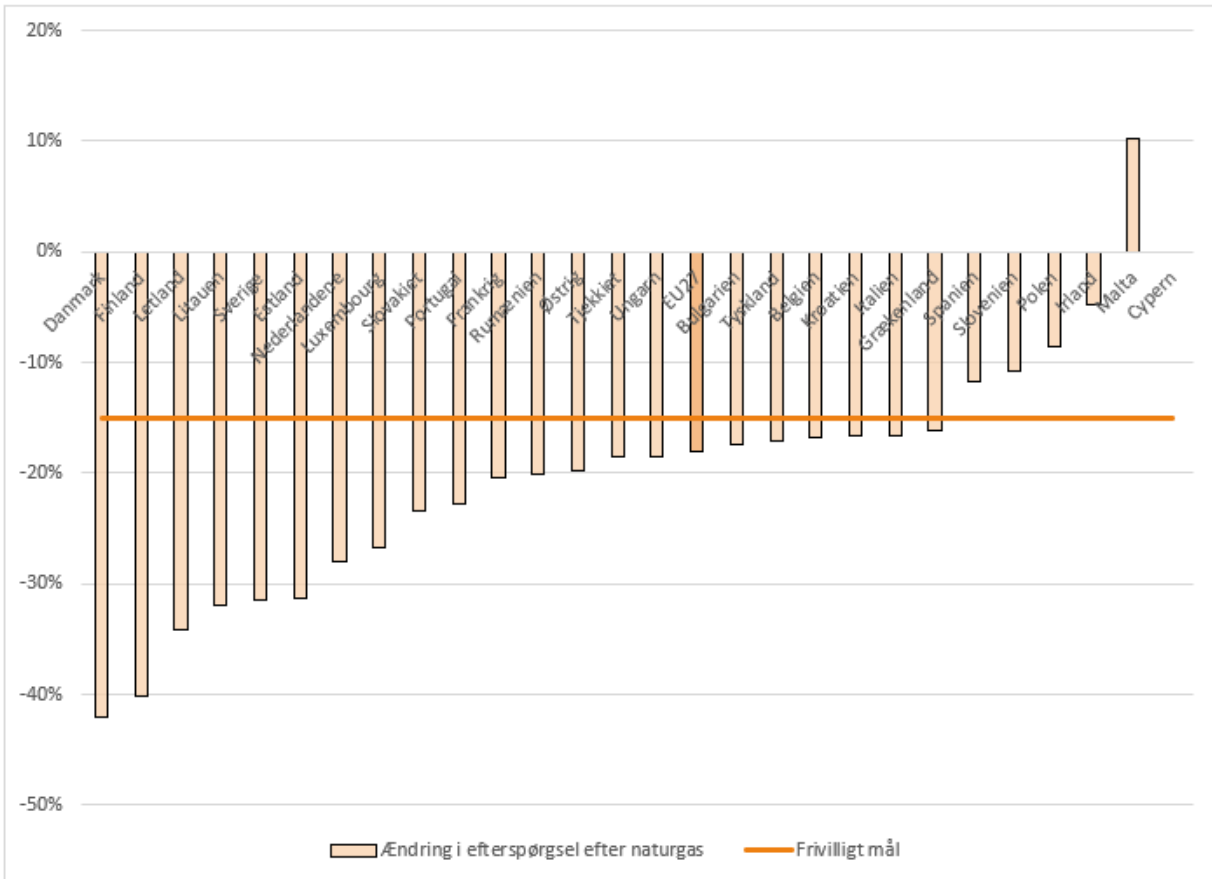
---

⁷ Rapport COM(2023) 173.

IV. Reduktion af efterspørgslen — sektoranalyse

Fra august 2022 til december 2023 (17 måneder) reducerede EU-medlemsstaterne det samlede gasforbrug med 18 % (ca. 101 mia. m³). Figur 2 viser ændringen i naturgasforbruget siden gennemførelsen af Rådets forordning (EU) 2022/1369 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen. 21 medlemsstater nåede det frivillige reduktionsmål på 15 %.

Figur 2 — Ændring i efterspørgslen efter naturgas mellem august 2022 og december 2023 (17 måneder) sammenlignet med samme periode i det 5-årige gennemsnit pr. medlemsstat

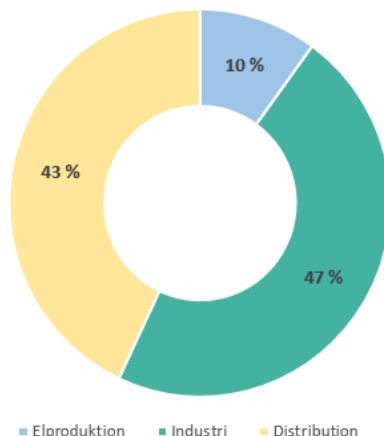

Kilde: ENER-cheføkonom, baseret på Eurostat (serie NRG_CB_GASM)

Ifølge energibalancen for 2022 blev 36 % af naturgassen brugt af husholdninger og tjenester, 32 % til el- og varmeproduktion og 23 % i industrien (kun energiforbrug). Sektorfordelingen af gas efterspørgslen inden for industrien, boligsektoren og elsektoren er afgørende for at forstå, hvilken virkning foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen har på EU's socialøkonomiske velfærd. Den gør medlemsstaterne og Europa-Kommissionen bedre i stand til at forstå nedsættelsernes art og identificere eventuelle udfordringer. Da der ikke fandtes tilstrækkelige og hyppigt indberettede officielle statistiske data, som var indsendt til Eurostat til brug i denne analyse, anslog Det Fælles Forskningscenter sektorfordelingen for reduktionen af gas efterspørgslen for 2022-23 på grundlag af 9 EU-medlemsstater svarende til 80 % af EU's

naturgasforbrug⁸. Ifølge disse skøn bidrog boligsektoren og industrien med henholdsvis 43 % og 47 % til den samlede reduktion af efterspørgslen, mens elsektoren bidrog med 10 % (se figur 3).

Figur 3 — Sektorbidrag til reduktion af gasefterspørgslen (EU-9) mellem august 2022 og september 2023

Bemærkning: Analysen omfatter 9 medlemsstater svarende til 80 % af EU's gasefterspørgsel. Medlemsstaterne er BE, DE, EL, ES, FR, HR, IT, HU og NL.

Kilde: Det Fælles Forskningscenter på grundlag af Eurostat og ENaGaD-databasen

Boliger/temperatur

Gasforbruget i boligsektoren hænger tæt sammen med udendørstemperaturen. Ifølge data fra Det Fælles Forskningscenter var der i vintersæsonen 2022/23 et fald på 7 % i antallet af varmegraddage i forhold til det femårige gennemsnit, hvilket tyder på en lidt mildere vinter.⁹ I de første to måneder af vintersæsonen 2023 var lå antallet af varmegraddage også 9 % lavere end det femårige gennemsnit. Samtidig udgjorde reduktionen af gasefterspørgslen 19 % (vinteren 2022/23) og 22 % (de første to vintermåneder i 2023/24), hvilket tyder på, at reduktionen af gasefterspørgslen var større end vejrudsvingene, til dels som følge af ovennævnte foranstaltninger.

Elsektoren

I hele 2022 forblev outputtet fra gasfyrede kraftværker forholdsvis stabilt, hvilket tyder på en stabil produktion på trods af stigende gaspriser. Udfordringerne i forbindelse med begrænsningen af gas til elektricitet blev forværret af den begrænsede adgang til nuklear kapacitet og reducerede bidrag fra vandkraft. Den supplerende vind- og solenergikapacitet, der blev tilføjet i 2022, havde en

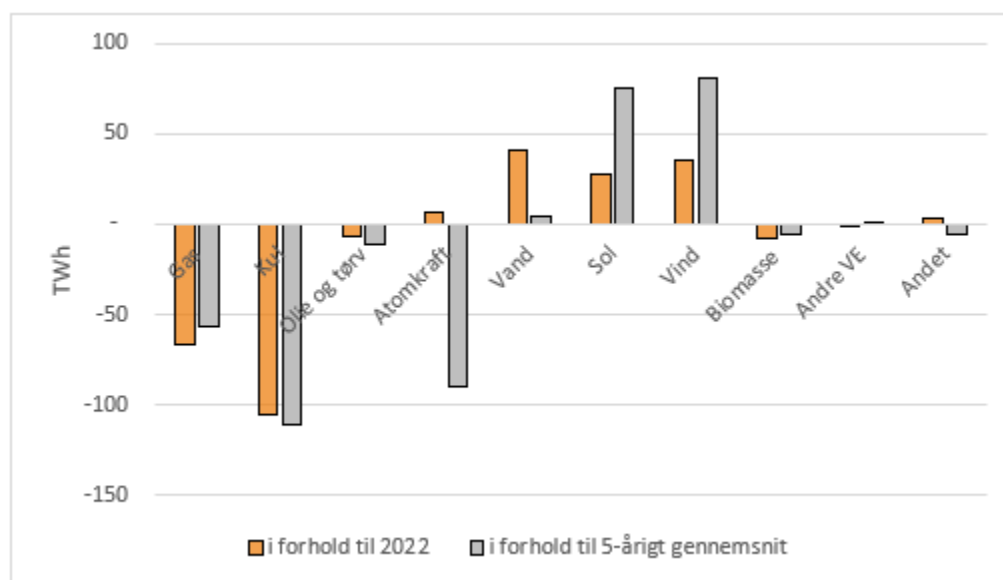
⁸ De 9 EU-medlemsstater er Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Ungarn og Nederlandene. Analysen er baseret på offentlige data, som kun indberettes af deres nationale transmissionssystemoperatører, og som gør det muligt at anslå gasforbruget fra industrielle forbrugere og fra forbrugere i husholdninger. Analysen er suppleret med data fra Eurostat om gasforbruget til elproduktion.

⁹ ENER/CET-beregninger baseret på Eurostats serie NRC_CHDD_M. Bemærk, at Eurostat beregner EU-totalen som det rumvægtede (geografiske) gennemsnit af dataene for de enkelte medlemsstater. En sådan vægtning er uhensigtsmæssig i forbindelse med denne analyse. Vi har derfor genberegnet en EU-total som gennemsnittet for de enkelte medlemsstater vægtet efter deres befolkning (demo_gind).

modvirkende effekt og bidrog til en yderligere produktion på 65 TWh (baseret på ENTSO-E), hvilket navnlig forhindrede en yderligere stigning i gasforbruget.

Elektricitetsmikset ændrede sig i 2023 i forhold til det foregående år på grund af den gradvise tilbagevenden til nuklear kapacitet, høj vandkraftkapacitet og yderligere udbredelse af vedvarende energi. Figur 4 viser ændringen i elproduktionen efter produktionstype i 2023 sammenlignet med det 5-årige gennemsnit og med 2022. I forhold til 2022 steg den nukleare produktion i EU kraftigt med 7 TWh, og franske kernekraftværker nåede i september 2023 et output tæt på det 5-årige gennemsnit. Vandkraftproduktionen steg med 41 TWh gennem udnyttelse af forhøjede vandreservoirniveauer i forhold til 2022. Elproduktionen fra sol- og vindenergi steg med henholdsvis 28 og 35 TWh. I 2022 var installationen af sol- og vindkapacitet allerede nået op på henholdsvis 41,5 og 15,5 GW. I 2023 blev der navnlig opstillet yderligere kapacitet, idet 53,5 og 16,0 GW blev føjet til EU's elektricitetssystem.

Figur 4 — Ændring i elproduktion efter produktionstype i 2023 (januar-november)

Bemærkning: Der foreligger endnu ikke data om elproduktionen for december.

Bemærkning 2: Produktion af solenergi tager ikke højde for elproduktion "bag måleren".

Kilde: ENER-cheføkonom, baseret på ENTSO-E's gennemsigtighedsplatform

Den gradvise tilbagevenden til atom- og vandkraftproduktion i 2023 kombineret med den igangværende udbredelse af vedvarende energi i hele perioden udøvede et nedadrettet pres på anvendelsen af naturgas til el- og varmeproduktion. Efterspørgslen efter elektricitet faldt desuden med 6 % i samme periode, hvilket førte til mindre behov for gas i elsektoren.

Der har således været et fald på ca. 9 % (9 mia. m³) i efterspørgslen efter gas til produktion af el og varme siden august 2022¹⁰ i forhold til den 5-årige referenceperiode.

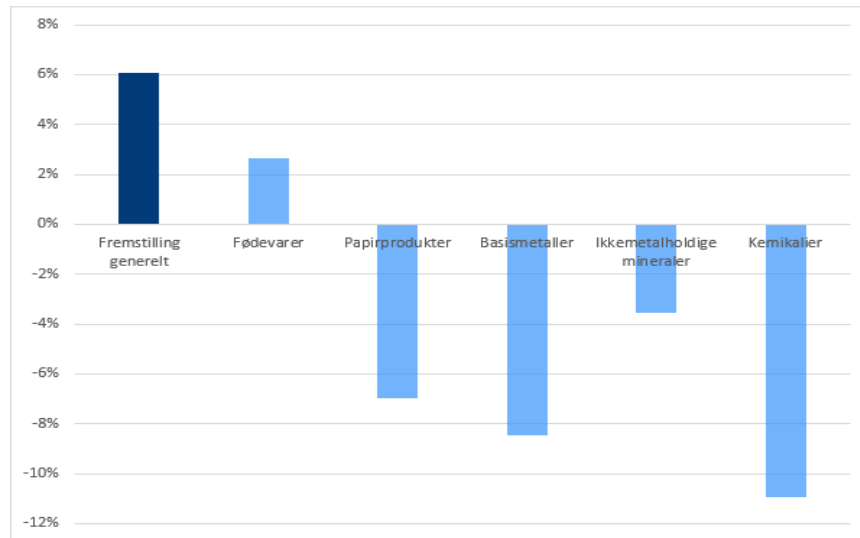
¹⁰ Rapporteringen af gasforbruget i elsektoren halter bagefter den samlede rapportering om gasforbrug. Tidsrammen omfatter derfor kun perioden fra august 2022 til oktober 2023.

Industrien

77 % af det årlige industrielle gasforbrug blev anvendt i fem energiintensive delsektorer¹¹: kemikalier, ikkemetalholdige mineraler, fødevarer, basismetaller og papirprodukter. Brugen af gas hænger nøje sammen med industriproduktionens omfang. Figur 5 viser ændringen i industriproduktionen i de samlede fremstillings- og energiintensive delsektorer mellem august 2022 og september 2023 i forhold til det 5-årige gennemsnit.

Figur 5 — Ændring i industriproduktionen i den samlede fremstillingsindustri og i energiintensive delsektorer mellem august 2022 og september 2023 i forhold til det 5-årige gennemsnit.

Kilde: ENER-cheføkonom, baseret på Eurostat (serie STS_INPR_M)

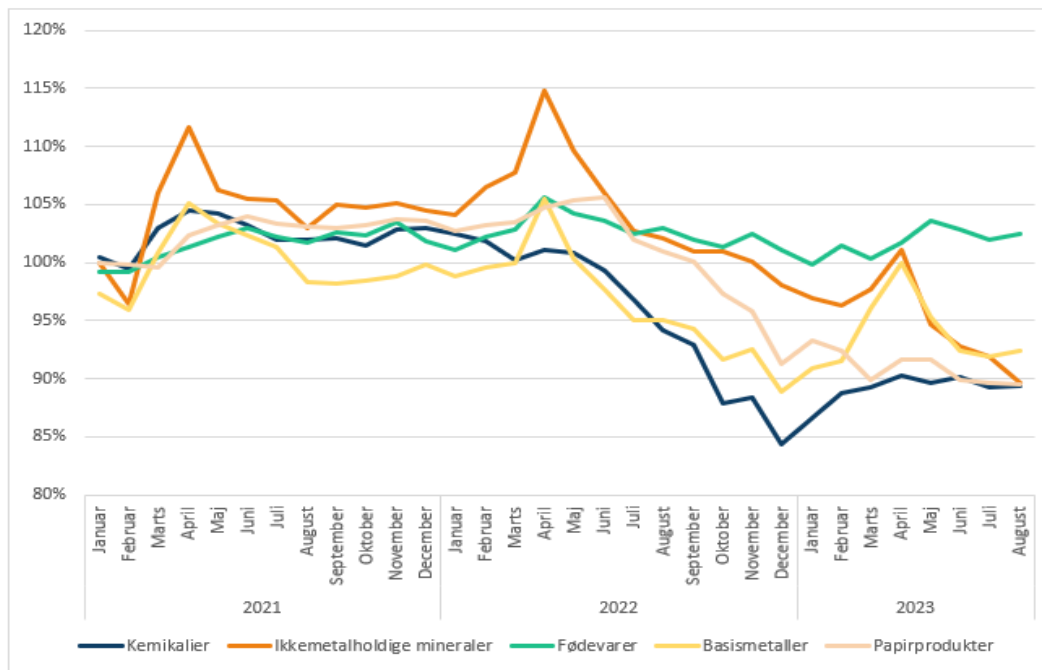
Faldet i den energiintensive industriproduktion gav anledning til et fald i gasforbruget, hovedsagelig i de fem energiintensive delsektorer. Figur 6 viser det månedlige gasforbrug i de fem energiintensive delsektorer, der er indekseret i forhold til den 5-årige referenceperiode. Det bemærkes, at undersektorerne for kemikalier og basismetaller reducerede gasforbruget tidligt i kriseforløbet, hvilket for delsektorerne papirprodukter og ikkemetalholdige mineraler først er sket inden for de seneste måneder. Faldet i efterspørgslen efter naturgas har manifesteret sig i de fleste energiintensive industrisektorer i de seneste måneder, hvilket sandsynligvis er tegn på et mere strukturelt fald i den industrielle aktivitet inden for kemikalier, ikkemetalholdige mineraler, basismetaller og papirprodukter. Da den samlede frivillige reduktion af efterspørgslen overstiger 15 %, var der plads til, at industriens efterspørgsel kunne genoprettes inden for rammerne af det frivillige mål, hvilket endnu ikke er sket.

Det er vigtigt at bemærke, at det faldende gasforbrug som følge af lavere industriaktivitet er suppleret yderligere med fremskyndede energieffektivitetsforanstaltninger og/eller brændselsomlægning som følge af energikrisen. Industrier med mulighed for at anvende to typer

¹¹ Energy Balance 2021.

brændsel, som skiftede brændsel i 2022 eller 2023, forventes imidlertid at skifte tilbage til gas på grund af de lavere gaspriser.

Figur 6 — Anslået månedligt gasforbrug i energiintensive delsektorer i EU27

Kilde: ENER-cheføkonom, baseret på Eurostat

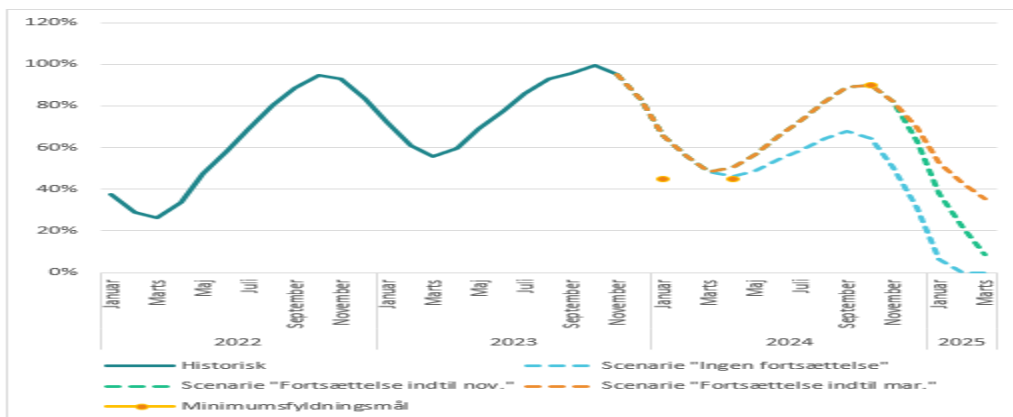
V. Udsigterne for forsyningsikkerheden 2024-2025

Siden august 2022 og ikrafttrædelsen af forordningen om reduktion af gasefterspørgslen og frem til december 2023 er efterspørgslen efter gas i EU faldet med 18 % (ca. 101 mia. m³) i forhold til niveauet før krisen. Reduktionen af gasefterspørgslen, som er beskrevet yderligere i afsnit 2 og 4, var den faktor, der bidrog mest til at erstatte den russiske gasforsyning (se figur 1).

Et yderligere fald i eller et totalt stop for importen fra Rusland som led i EU's bestræbelser på at udfase afhængigheden af Rusland eller eventuelle ensidige nedskæringer i forsyningen fra Ruslands side, som det forekom i 2022-2023, er et vigtigt scenarie i forbindelse med EU's gasforsyningsikkerhed. Navnlig russiske forsyningsafbrydelser er et relevant scenarie (som simuleret i figur 7), da den nuværende transitaftale gennem Ukraine udløber den 31. december 2024 (en af de resterende to russiske forsyningskorridorer — ca. 15 mia. m³/år). Eskalerende geopolitiske spændinger kan skabe endnu større risiko for yderligere nedskæringer i forsyningen fra Rusland. Selv om der kan opstå andre scenarier, f.eks. en afbrydelse af transitruten gennem Ukraine alene, er sandsynligheden for en fuldstændig russisk forsyningsafbrydelse, uanset afbrydelsårsagen, steget betydeligt i forhold til sidste år, hvilket er af afgørende betydning for EU's forsyningsikkerhed.

Det er derfor vigtigt at tage hensyn til følsomheder vedrørende gasefterspørgslen i forbindelse med forberedelserne til fremtidige vintre. I år er ENTSOG Winter Supply Outlook 2023-24¹² blevet suppleret med en sommeroversigt, og det konkluderes, at lagrene skal være 46 % fulde i begyndelsen af lagerfyldningssæsonen, hvis de russiske forsyningsledninger afbrydes fuldstændigt, efterspørgslen skal derudover reduceres med 15 %, der skal være betydelige LNG-forsyninger, og kapaciteten skal øges for at nå op på de nødvendige 90 % ved starten af vinteren i slutningen af september 2024. Figur 7 præsenterer fremskrivningerne for lagerfyldning under forskellige scenarier med fortsat reduktion af efterspørgslen, uden at dette berører de markeds mæssige eller politiske midler, der kan anvendes til at opnå denne reduktion, baseret på de seneste tilgængelige markedsoplysninger og under antagelse af, at forsyningerne fra russiske forsyningsledninger afbrydes fuldstændigt¹³. Disse scenarier udmønter sig i en lagerbeholdning på 49 % ved vinterens udgang (31. marts 2024) på baggrund af den høje lagerbeholdning, der blev indberettet den 16. december 2022, og er baseret på erfaringerne fra 2023 (EU-gennemsnittet var 56 % pr. 1. april 2023). Den gennemsnitlige lagerbeholdning pr. 1. april i referenceperioden¹⁴ var imidlertid 33 %. Det bemærkes endvidere, at flere publikationer¹⁵ påpeger, at den globale gasproduktions- og likvefaktionskapacitet ikke stiger betydeligt før 2026, hvilket betyder, at adgangen til naturgas sandsynligvis fortsat vil være begrænset indtil vinteren 2026-2027.

Figur 7: Den månedlige lagerbeholdning afhængigt af den fortsatte reduktion af efterspørgslen

Bemærkning: Figuren viser lagerbeholdningen ved udgangen af hver måned.

Kilde: ENER-cheføkonom, baseret på data fra Eurostat, AGSI og markedsoplysninger om gasstrømme

¹² <https://www.entsog.eu/outlooks-reviews#winter-outlooks-and-reviews>.

¹³ Antagelser:

- Lagerbeholdning pr. 8. december 2023 (91,3 %).
- Forsyningen via rørledninger (bortset fra Rusland) er gennemsnittet mellem januar 2022 og oktober 2023.
- Ingen forsyninger via russiske rørledninger fra starten af simuleringen.
- LNG-forsyningen svarer til den maksimale LNG-forsyning i 2023.
- Gennemsnitlig EU-27-gasefterspørgsel i referenceperioden med anvendelse af reduktionsprocenter som angivet.
- Eksporten til Schweiz, Ukraine og Moldova er baseret på 2022/23.

¹⁴ Referenceperioden er fra 2016-2021.

¹⁵ [IEA-publikation](#), [GIIGNL-publikation](#).

I figur 7 undersøges tre scenarier:

- **Scenariet "ingen fortsat reduktion af efterspørgslen"**: Importen gennem russiske rørledninger afbrydes, og faldet i gasefterspørgslen fortsætter ikke efter den 31. marts 2024. Dette vil føre til, at lagerbeholdningen den 1. november 2024 vil være faldet til 64 %, hvilket er langt under målet på 90 %, og vil være helt opbrugt i februar 2025.
- **Scenarie med "fortsat reduktion af efterspørgslen indtil november 2024"**: Importen gennem russiske rørledninger afbrydes og når efter en fortsat reduktion af gasefterspørgslen indtil november 2024 oplagringsmålet fra november, men opbruges derefter hurtigt og når ned på ca. 10 % af lagerkapaciteten ved udgangen af marts 2025. Dette ville derfor udgøre en risiko for EU's gasforsyningssikkerhed den efterfølgende vinter 2025-2026.
- **Scenarie med "fortsat reduktion af efterspørgslen indtil marts 2025"**: Det scenarie, hvor importen gennem russiske rørledninger afbrydes, og hvor der er en fortsat reduktion af efterspørgslen på 15 %, medfører, at lagerbeholdningen når oplagringsmålet i november. Lagerbeholdningen kan desuden ligge på omkring 36 % ved udgangen af marts 2025. Dette kan betragtes som et passende niveau før lagerfyldningssæsonen i 2025.

Disse scenarier tager hensyn til centrale elementer i gasforsyningssikkerheden såsom udviklingen i lagerbeholdningen i løbet af vinteren og udviklingen med hensyn til den russiske og globale gasforsyning. Der skal desuden tages hensyn til en yderligere kulmination af nedadgående risici for EU's forsyningssikkerhed, som kan finde sted ud over ovennævnte scenarier, såsom en potentielt øget global LNG-efterspørgsel og et vist opsving i den industrielle gasefterspørgsel. Vejret repræsenterer en særlig stor usikkerhedsfaktor, for hvis vinteren 2023/24 eller 2024/25 er koldere end gennemsnittet, vil det have en betydelig indvirkning på EU's gasforsyningssikkerhed. Hvis der antages at ske en reduktion på 15 %, og vi oplever den største efterspørgsel hver måned fra 2014 til 2021, kan den årlige efterspørgsel stige med 28 mia. m³. ENTSOG's Winter Supply Outlook bekræfter, at der i tilfælde af en kold vinter er behov for en reduktion af efterspørgslen på 15 %, for at gasnettet kan dække efterspørgslen og nå en lagerbeholdning på mindst 30 %.

Selv om EU har begrænset indflydelse med hensyn til at øge den globale gasforsyning, har lagerforvaltning (støttet gennem oplagringsforordningens¹⁶ ændringer af forordningen om gasforsyningssikkerhed og oplagringskurverne) og reduktion af efterspørgslen derfor siden krisens begyndelse vist sig at være effektive med hensyn til at værne om gasforsyningssikkerheden i EU. De er fortsat vigtige redskaber, hvis lagerbeholdningen når utilstrækkelige niveauer i resten af vinteren 2023-2024, eller hvis der opstår nedadgående risici. Markederne er imidlertid lydhøre over for prisstigninger, hvilket kan gøre det lettere at reducere efterspørgslen tilstrækkeligt, hvis nedadgående risici bliver til virkelighed.

---

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring.

ACER insisterer desuden i sin udtalelse¹⁷ om ENTSOG's Winter Supply Outlook 2023-2024: *"Forekomsten af [...] risikofaktorer kan føre til forsyningsknaphed [...]. Dette vil blive efterfulgt af tvungne reduktioner af gasefterspørgslen, og en sidste udvej kan være en nødforanstaltning med ufrivillig indskrænkning af efterspørgslen hos ikkevæsentlige gasforbrugere".* ACER opfordrer også til *"fortsat årvågenhed med hensyn til gasforsyningsituationen og overvågning af gennemførelsen af EU's forordning om reduktion af efterspørgslen efter gas".*

---

¹⁷ [ACER Opinion 11-2023 on ENTSOG Winter Supply Outlook 2023-2024.pdf \(europa.eu\)](#).

VI. Konklusion

EU vedtog forordning (EU) 2022/1369 for at reducere efterspørgslen efter gas med 15 % med henblik på at afbøde de alvorlige risici for forsyningssikkerheden i 2022 inden for rammerne af REPowerEU. I marts 2023 besluttede EU at forlænge denne reduktion ved forordning (EU) 2023/706, bl.a. i betragtning af det presserende behov for at genopfylde lagrene samt den resterende stramning på markedet på grund af forhold som begrænset adgang til vandkraft og atomkraft.

Denne rapport viser, at selv om forsyningssikkerhedssituationen er forbedret takket være målrettede investeringer og en række foranstaltninger, herunder reduktionsmålet i forordningen om reduktion af efterspørgslen, som medlemsstaterne har oversteget, er situationen fortsat ustabil. Dette skyldes til dels, at de globale gasmarkeder stadig er pressede, og det forventes de fortsat at være indtil 2026, hvor der kommer ny likvefaktionskapacitet på nettet. Der er andre resterende risici, som, hvis de bliver til virkelighed, kan bidrage til en yderligere stramning af balancen mellem udbud og efterspørgsel, såsom eventuelle yderligere afbrydelser af gasforsyningen, herunder standsning af importen af russisk gas eller en afbrydelse af eksisterende kritisk infrastruktur i gassektoren, et opsving i efterspørgslen efter LNG i Asien, en kold vinter og lav vandkraftlagring. Det bredere geopolitiske landskab er desuden blevet yderligere forværret, da væbnede konflikter med høj intensitet har ramt flere andre forsynings- og transitregioner såsom Mellemøsten og Det Røde Hav.

Reduktionen af efterspørgslen har bidraget betydeligt til at udfase 65 mia. m³ russisk gas i 2023, hvilket primært skyldes husholdningerne og industrisektoren. EU's lagre skal endvidere holdes på et tilstrækkeligt højt niveau vinteren igennem for at sikre et højt niveau af vinterberedskab og for at sikre, at medlemsstaterne opfylder oplagringsmålet på 90 % pr. 1. november 2024. I 2023 har reduktionen af efterspørgslen ligesom i 2022 været afgørende for at afslutte vinteren med tilstrækkelig lagerbeholdning og opnå den nødvendige fleksibilitet om sommeren for at nå oplagringsmålet på 90 %, samtidig med at priserne holdes på et lavere niveau, og volatiliteten holdes nede. Reduktionen af efterspørgslen bidrog også til at nå målet for oplagring i august, længe før november. Dette medførte også, at EU's markedsdeltagere lagrede gas i Ukraine i slutningen af sommeren 2023, hvilket gensidigt forstærkede gasforsyningssikkerheden i EU og Ukraine.

Det er desuden vigtigt at sammenholde forordningen om reduktion af efterspørgslen med virkningerne af oplagringsforordningen. Begge elementer indgår i EU's forsyningssikkerhedsarkitektur og styrker hinanden gensidigt. Reduktionen af gasefterspørgslen gav medlemsstaterne og markedsdeltagerne den nødvendige fleksibilitet til at opfylde oplagringsmålene, samtidig med at den i forvejen anspændte situation på det globale gasmarked blev beskyttet mod yderligere pres.

Hvis forsyningssituationen fortsat er stram eller forværres yderligere og bringer oplagringsmålet på 90 % fra november 2024 i fare, vil reduktion af efterspørgslen fortsat spille en afgørende rolle i 2024 og derefter med hensyn til at stabilisere gasmarkedet.